

EESTI PÕHJAVEEKOMISJON

Koosoleku protokoll nr. 93

Aeg: 28. juuni 2010, kell 15.00–17.00

Koht: Keskkonnaministeerium

Koosoleku juhataja: Madis Metsur

Protokollis: Madis Metsur ja Argo Jõelet

Põhjavee komisjon: Leonid Savitski (LS), Madis Metsur (MM), Heddy Riismaa (HR), Siim Välkmann (SV), Toomas Padjus (TP), Argo Jõelet (AJ).

Puudus Kalle Türk (KT)

Kutsutud: Indrek Tamm (AS Maves), Kalle Alasi (OÜ BalRock)

Päevakord

1. Heddy Riismaa lühiülevaade veeseaduse muutmise seaduse jõustumisel kehtima hakkavast puurkaevude rajamise korrast.
2. Diskussioon teemal puurkaevu "Puuraugu ja manteloru diameetrite vahe".

1. Heddy Riismaa lühiülevaade veeseaduse muutmise seaduse jõustumisel kehtima hakkavast puurkaevude rajamise korrast

HR ettekanne käsitles peamiselt muutuvaid kooskõlastusi ja lubade andmist käsitlevaid organeid-ameteid ning asjaajamise tähtaegu. Ettekandega kaasnes arutelu teemadel kas jõustuv kord lihtsustab puurkaevu sooviva isiku jaoks asjaajamist, kui palju kiireneb puurkaevu rajamise ajakava ning millised on potentsiaalsed ajakava venimise etapid. Üldine seisukoht oli, et puurkaevude rajamise kord lihtsustub senisega võrreldes.

2. Diskussioon teemal puurkaevu "Puuraugu ja manteloru diameetrite vahe"

Diskussiooni eesmärk on sõnastada puurkaevude rajamist reguleeriva määruse lõplik tekst.

SV: Lisas 4 toodud puurkaevu andmete keskkonnaregistrisse kandmiseks esitamise vormil nõutakse projekterija allkirja nii projekterijana kui ka vormi täitjana ja et selline dubleerimine ei ole põhjendatud.

Indrek Tamm (IT): § 4 lg 2 p14 on juttu „põhjavee kaitse nõuetest“, kuid seadustes on ei ole neid täpsemalt kirja pandud. Komisjon leidis, et need nõuded võiksid olla veeseaduses.

IT ja AJ: Kas §13 lg1 p3 nõue täita likvideeritava puurkaevu vettandev osa vettläbilaskvate kivimitega on põhjendatud juhul, kui läheduses ei ole töötavat puurkaevu. Leiti, et termin „kivim“ ei ole kohane ja võiks asendada sõnaga „materjal“. Materjali veeläbilaskvuse nõude osas otsustati muudatusi mitte sisse viia.

Pikemat arutelu pälvis §5 lg2 p5, kus sätestatakse, milline peaks olema eri põhjaveekihtide üksteisest eraldamisel ettepuuritud puuraugu ja manteloru diameetrite vahe. Määruse varasemas mustandversioonis oli selleks „vähemalt 50 mm“. AJ juhtis tähelepanu, et Eestis on levinuimaks manteloru üleminekuks kaks tolli, mis tähendab, et kui ka manteloru

paksust arvestada, siis senise praktika kohaselt on puurkaevude rajamisel ettepuuritud puurauk maksimaalselt 30-40 mm jämedam manteloru välisdiameetrist. Sellest lähtuvalt tegi AJ ettepaneku määruse tekstis kahandada diameetrite vahe nõuet „vähemalt 35 millimeetrile“, kuid selline ettepanek ei leidnud üksmeelt. Koosolekule eelnevalt oli nii IT kui ka AJ saatnud põhjaveekomisjoni liikmetele puurkaevude katastri päringutel põhinevaid täiendavaid materjale, kuid üksmeelt ei saavutatud.

Kalle Alasi (KA): Ühest numbrit on väga raske määrusesse kirjutada, kuna mantelortaguse tsementeerimise õnnestumine sõltub ka tsementeeritava intervalli pikkusest. 35 mm võib olla piisav lühikese intervalli korral, kuid 100 m intervalli korral ei ole väikese diameetrite vahe korral tamponaaž kvaliteetselt teostatav. Lisaks sõltub tsementeerimise õnnestumine geoloogilisest läbilõikest.

AJ: Määrus sõnastab diameetrite vahe miinimumnõuet (vähemalt XX mm) mitte keerukamates olukordades vajalikke nõudeid. Komisjoni liikmetel oli kartus, et miinimumnõudest võib saada tavanõue, mida rakendatakse kõigis oludes.

KA: Nõukogude ajal kehtisid naftageoloogiast ülevõetud nõuded, mille kohaselt pidi olema „eelneva ja järgneva manteloru kolonni välisdiameetrite vahe muhvühendusega torude puhul 100 mm ja nippelühendusega torude puhul 60 mm“.

Väljapakutud sõnastus ei ole otseselt rakendatav kuna (i) torude materjalid ja ühendustüübid on muutunud ning (ii) ei ole midagi öeldud ettepuuritava augu diameetri kohta.

AJ: Levinuim teineteisele järgnevate mantelortorude diameetrite vahe puurkaevude katastri andmetel on ligikaudu 2 tolli ja üldjuhul probleeme pole. SV viitas Tartu Veevärgi veekeemia analüüsidele, mille põhjal umbes 1/3 nende puurkaevudest lekivad ehk sisaldavad ka mitteavatud veekihi vett.

Arutelu lõpetati põhjaveekomisjoni üksmeelse otsusega jätta määruses nõutavaks diameetrite vaheks „vähemalt 50 mm“. AJ soovis, et koosoleku protokollis kajastuks põhjaveekomisjoni soov senise praktikaga võrreldes karmistada nõudeid eesmärgiga tagada parem põhjaveekihtide omavaheline isoleeritus.

Protokollis:
Argo Jõelet